

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Pf.I.20.801/2018/5. szám

A Debreceni Ítéltábla a Dr. Székely Gábor Ügyvédi Iroda (címe, ügyintéző: dr. Székely Gábor ügyvéd) által képviselt felperes neve (címe) felperesnek - az elsőfokú eljárásban a dr. Spisák Béla ügyvéd (címe), a másodfokú eljárásban pedig a Stefán és Pázmándi Ügyvédi Iroda (címe, ügyintéző: dr. Stefán Tamás ügyvéd) által képviselt I.rendű alperes neve (címe) I. rendű, a személyesen eljár II.rendű alperes neve (címe) II. rendű és a Stefán és Pázmándi Ügyvédi Iroda (címe, ügyintéző: dr. Stefán Tamás ügyvéd) által képviselt III.rendű alperes neve (címe) III. rendű alperesek ellen szerződés részleges érvénytelenségének megállapítása iránt indított perében a Nyíregyházi Törvényszék 10.P.20.002/2017/36. számú ítélete ellen a felperes 37. sorszám alatt benyújtott fellebbezése folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

Az ítéltábla a felperes per tárgyalásának felfüggesztése iránti kérelmét elutasítja, az elsőfokú bíróság ítéletét pedig helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg az I. és a III. rendű alperesek mint egyetemleges jogosultak részére 6350 (hatezer-háromszázötven) Ft másodfokú perköltséget.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

A felperes és a II. rendű alperes mint adósok és zálogkötelezettek 2007. március 3. napján önálló zálogjoggal biztosított devizaalapú kölcsönszerződést kötöttek az **X Zrt**-vel mint hitelezővel (a továbbiakban: az I. rendű alperes jogelődje). A szerződés 4.6. pontja szerint *„A Kölcsön és járulékai mindenkor összegének megállapítása, illetve a Kölcsön folyósításának időpontja és a szerződés alapján fennálló tartozás mindenkor összegének igazolása szempontjából a Bank üzleti könyvei és nyilvántartásai az irányadóak, az azokban foglaltakat kell mértékadónak és hitelesnek tekinteni. Ennek megfelelően a szerződő felek a mindenkor fennálló kölcsön- és járuléktartozás mértékének megállapítása tekintetében alávetik magukat a Hitelező nyilvántartásai és üzleti könyvei tartalmának, azt magukra nézve kötelezőnek fogadják el.”*

Az I. rendű alperes jogelődjének általános jogutódja - egyesülés folytán - 2009. január 1. napjával az **A Iett**, amely 2016. november 1. napján az I. rendű alperesre ruházta át a magyarországi szerződésállományát, így a perrel érintett szerződést is. Az I. rendű alperes e szerződésből eredő követeléseit ugyanezen a napon a III. rendű alperesre engedményezte.

A felperes keresete annak megállapítására irányult, hogy a kölcsönszerződés idézett kikötése tisztességtelenség címén érvénytelen. Arra hivatkozott, hogy e rendelkezés a fogyasztó hátrányára megfordítja a bizonyítási terhet, kizárólagos jogot ad a hitelezőnek a szerződés egyes rendelkezéseinek értelmezésére, és annak megállapítására, hogy a fogyasztó teljesítése szerződésszerű-e, továbbá a hitelező teljesítését olyan feltételtől teszi függővé, amelynek bekövetkezte kizárólag az ő akaratán múlik, ezért az a fogyasztóval kötött szerződésekben tisztességtelennek minősülő feltételekről szóló 18/1999. (II.5.) Korm. rendelet (a továbbiakban: az R.) 1. §-a (1) bekezdésének a), b) és j) pontjaiba, valamint az R. 2. §-ának f) pontjába ütközik.

Az I. és a III. rendű alperesek a kereset elutasítását kérték, arra hivatkoztak, hogy a kikötés nem sérti az R. idézett rendelkezéseit. A II. rendű alperes nem terjesztett elő ellenkérelmet.

Az elsőfokú bíróság a fellebbezéssel támadott ítéletével a keresetet elutasította, és kötelezte a felperest arra, hogy fizessen meg az I. rendű alperesnek 30 000 Ft, a III. rendű alperesnek pedig 38 100 Ft perköltséget.

A határozatának indokolása szerint a bank a saját nyilvántartásai alapján jogosult dönteni arról, hogy megítélése szerint az adós szerződésszerűen teljesít-e vagy nem, erre figyelemmel felmondhatja a szerződést, ebben az esetben pedig az adós valamennyi tartozása lejárttá válik. A közjegyzői ténytanúsítvány a szerződésszegést, a felmondás tényét és a bank nyilvántartásai szerint fennálló tartozás aktuális összegét valóban a bank egyoldalú nyilatkozata alapján rögzíti, ez azonban az adós helyzetét nem teszi terhesebbé, a bank számára pedig nem biztosít többletjogokat. Ilyen okirat kiállítását ugyanis a bank akkor is kérhetné a közjegyzőtől, ha erről az adóssal kötött szerződésben előzetesen nem állapodott volna meg. Amennyiben pedig a szerződést tartalmazó közjegyzői okirat alapján végrehajtási záradék kiállítására kerül sor, az adós a tartozását csak a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (1952. évi Pp.) 369. §-a szerinti végrehajtás megszüntetése, illetve korlátozása iránti perben vitathatja, ahol a bizonyítás a 1952. évi Pp. 164. §-ának (1) bekezdése értelmében amúgy is a pert kezdeményező felet terheli. Ezért a sérelmezett kikötés a Kúria 1/2018. gazdasági elvi határozatára is figyelemmel nem ütközik az R. 1. §-a (1) bekezdésének j) pontjába. E rendelkezés nem sérti az R. 1. §-a (1) bekezdésének a) pontját sem, hiszen az nem zárja ki a felperes azon jogát, hogy a bank által meghatározott tartozás összegét vitássá tehesse, és igazolhassa, hogy annak összege alacsonyabb. Az R. 1. §-a (1) bekezdésének b) pontja pedig a perbeli kikötésre azért nem alkalmazható, mert az csak azon a szerződési rendelkezést minősíti tisztességtelennek, amelyik a fogyasztóval szerződő felet a saját teljesítése szerződésszerűségének megállapítására jogosítja fel, a perrel érintett kikötés azonban a bank számára ilyen jogosultságot nem biztosít. E szerződési rendelkezés nem felel meg az R. 2. §-ának f) pontjában foglalt feltételeknek sem, így az a keresetben hivatkozott egyik okból sem tisztességtelen. Az 1952. évi Pp. 78. §-ának (1) bekezdése (1) bekezdése alapján kötelezte a pervesztes felperest az I. és a III. rendű alperesek jogi képviselői munkadíjból álló perköltségének megfizetésére.

A felperes a fellebbezésében elsődlegesen az elsőfokú bíróság ítéletének kereset szerint történő megváltoztatását, másodlagosan pedig az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság újabb tárgyalásra és újabb határozat hozatalára történő utasítását kérte. Megismételte az elsőfokú eljárás során előadott azon érvelését, hogy az általa

kifogásolt szerződéses rendelkezés sérti az R. 1. §-a (1) bekezdésének b) és j) pontjait, továbbá a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (1959. évi Ptk.) 209. §-ának (1) bekezdését, ezért tisztességtelen. Kifejtette, hogy ezt támasztja alá a BDT2018.3813. szám alatt közzétett eseti döntés is. Kérte, hogy az ítélőtábla a per tárgyalását függessze fel az Európai Unió Bírósága előtt C-34/18. szám alatt indult előzetes döntéshozatali eljárás befejezéséig.

Az I. és a III. rendű alperesek fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú bíróság ítéletének helyes indokai alapján történő helybenhagyására irányult, a II. rendű alperes nem terjesztett elő fellebbezési ellenkérelmet.

Az ítélőtábla a fellebbezést az 1952. évi Pp. 256/A. §-a (1) bekezdésének f) pontja alapján tárgyaláson kívül bírálta el, ennek során pedig elsőként abban foglalt állást, hogy a felperes per tárgyalásának felfüggesztése iránti kérelme alapos-e.

E kérelem azonban nem foghatott helyt. A 3/2005. PK-KK vélemény 1. pontja értelmében ugyanis a tárgyalás felfüggesztésére csupán akkor van lehetőség, ha a perben bizonyított tények alapján olyan jogkérdés merül fel, amelynek tárgyában más polgári perben - azonos tényekre alapítottan - az Európai Bíróság előzetes döntéshozatali eljárását kezdeményezték. A felperes által hivatkozott előzetes döntéshozatali eljárásban felmerült jogkérdés azonban nem érinti ezt a pert, hiszen - noha annak tárgya a jelen perben is érintett kikötéshez hasonló szerződéses rendelkezés vizsgálata - a feltett kérdés nem az uniós jog, hanem az azt átültető magyar jogszabályok értelmezésére és az ennek talaján kialakult eltérő bírói gyakorlatok közötti ellentét feloldására irányul, így annak befejezéséig nem volt indokolt a per tárgyalását felfüggeszteni. Ezért az ítélőtábla a felfüggesztés iránti kérelmet elutasította, a fellebbezést pedig érdemben elbírált, és azt alaptalannak találta.

Az elsőfokú bíróság a per eldöntéséhez szükséges mértékben feltárta a tényállást, és érdemben is helyes döntést hozott, annak indokaival azonban az ítélőtábla nem értett egyet. Ennek oka az, hogy a per tárgyát képező rendelkezésben nem szerepel olyan nyilatkozat, amellyel a fogyasztó feltétel és ellenvetés nélkül elfogadta a hitelező által a saját üzleti könyvei alapján készített tartozáskimutatást a fennálló kölcsöntartozását közokirati formában igazoló közjegyzői ténytanúsítvány alapjaként. Márpedig a közjegyzői ténytanúsítvány elfogadására vonatkozó alávetés hiányában a perbeli kikötésből csupán az következik, hogy a felek a mindenkorli kölcsönösszeg meghatározása során a bank üzleti könyveiből kívántak kiindulni, amely az ítélőtáblának a 1/2018. számú gazdasági elvi határozat előtt követett gyakorlata szerint sem minősíthető tisztességtelennek (Debreceni Ítélőtábla Pf.II.20.935/2016/6., Pf.I.20.719/2016/4. Pf.I.20.815/2017/5., Fővárosi Ítélőtábla 18.Pf.21.335/2016/6.). Önmagában ugyanis abból, hogy a kölcsön és járulékai mindenkorli összegének megállapítása szempontjából a bank üzleti könyvei az irányadóak, nem következik az, hogy a felek közötti jogvitában a kölcsön összegét, esedékességét a fogyasztónak kellene bizonyítania. Ez a rendelkezés tehát tartozáselismerésnek nem minősül, ezért az nem írja felül az 1952. évi Pp. 164. §-ának (1) bekezdéséből következő általános bizonyítási kötelezettséget, így nem ütközik az R. 1. §-a (1) bekezdésének j) pontjába. Mivel pedig a perbeli kikötés alapján készített tartozáskimutatás tartalmát a fogyasztó vitássá teheti, az nem jogosítja fel a hitelezőt az adós teljesítése szerződésszerűségének kizárólagos megállapítására sem, így a kikötés az R. 1. §-a (1) bekezdésének b) pontjai alapján sem tisztességtelen.

Az elsőfokú bíróság által idézett 1/2018. számú gazdasági elvi határozat, valamint a felperes által hivatkozott BDT2018.3813. számú eseti döntés kizárólag olyan szerződéses rendelkezésekre vonatkozik, amelyek tartalmazzák az adós közjegyzői ténytanúsítvány elfogadására vonatkozó feltétlen nyilatkozatát, így e határozatokat jelen perben nem lehetett alkalmazni.

A felperes a fellebbezésében már nem hivatkozott arra, hogy a keresettel érintett kikötés az R. 1. §-a (1) bekezdésének a) pontjába és az R. 2. §-ának f) pontjába ütközik, ezért a fellebbezési kérelemhez és a fellebbezési ellenkérelemhez kötött ítéletábrának ebben a körben nem kellett állást foglalnia (1952. évi Pp. 253. §-ának (3) bekezdése). A felperes azon érvelése pedig, amely szerint a sérelmezett kikötés az 1959. évi Ptk. 209. §-ának (1) bekezdése alapján is tisztességtelen, a fellebbezési kérelem korlátai között azért nem volt érdemben felülbírálható, mert az elsőfokú bíróság a felperes ezen hivatkozását meg nem engedett keresetváltoztatásnak tekintette, és végzéssel elutasította, amelyet a felperes a fellebbezésében nem sérelmezett (1952. évi Pp. 253. §-ának (3) bekezdése). Megjegyzi az ítéletábra, hogy a felperes keresete ezen jogszabályi rendelkezések alapján sem lett volna alapos, a sérelmezett kikötés ugyanis a kifejtett okok miatt semmilyen formában nem biztosít többletjogokat a hitelezőnek, és nem ró többletterhet a fogyasztóra, a felek jogviszonyában tehát nem idéz elő egyenlőtlenséget.

Mindezekre tekintettel az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét az 1952. évi Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján - az indokolás pontosítása mellett - helybenhagyta.

A felperes fellebbezése alaptalan volt, ezért köteles az I. és a III. rendű alperesek jogi képviselői munkadíjból álló másodfokú perköltségének egyetemleges megfizetésére (1952. évi Pp. 78. §-ának (1) bekezdése és 82. §-ának (1) bekezdése). Az ítéletábra e munkadíj összegét a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. §-ának (3) és (5) bekezdései, valamint 4/A. §-ának (1) bekezdése alapján 5000 Ft + áfa, azaz 6350 Ft-ban állapította meg. A peresztes felperes az általa lerótt fellebbezési illetékből és a jogi képviselőjének munkadíjából álló másodfokú perköltségét maga viseli (1952. évi Pp. 78. §-ának (1) bekezdése).

Debrecen, 2019. február 26.

Dr. Bakó Pál s.k. a tanács elnöke, Dr. Molnár Tibor Tamás s.k. előadó bíró, Dr. Árok Krisztián s.k. bíró

A kiadmány

hitelélül:

tisztviselő